

SLOVENEK.

Oznanila.

Za navadno dvestopno vrsto se plačuje: 5 kr., ktera se enkrat, 8 kr., ktera se dvakrat, 10 kr., ktera se trikrat natiskuje; več pismenke plačujejo po prostoru. Za vsak list mora biti kolek (štampelj) za 30 kr.

Rokopisi sene vračajo.

„Živi, živi duh slovenski, bodi živ na veke!“

Nar. pesem.

V torek,

četrtak in saboto

izhaja in velja:

Za celo leto . . .	7 for. 50 kr.
„ pol leta . . .	3 „ 70 „
„ četrt leta . . .	2 „ — „
„ mesec . . .	— „ 70 „
Po pošti:	
Za celo leto . . .	9 for. 50 kr.
„ pol leto . . .	4 „ 80 „
„ četrt leta . . .	2 „ — „
„ mesec . . .	— „ 90 „

Št. 9.

V Celovcu v torek 22. januarja 1867.

Tečaj III.

Slovinci na Koroškem!

Sveta dolžnost političnih časnikov je, ljudi posebno zastran volitev deželnih poslancev pridno in vestno podučevati pa jim pod ramo segati, da si volijo prave može. „Slovenec“ je to svojo dolžnost zvesto spolnil in vabil rodoljube, naj iz vseh naših slovenskih krajev naznanjajo može, kateri se jim vredni in sposobni zdijo za čestno in imenitno mesto deželnih poslancev. Glas naš ni ostal glas vpijočega v puščavi. Rodoljubi so nam pismeno in ustmeno na znanje dajali take može. Opiraje se na te dopise in pogovore oklicuje „Slovenec“ imena tistih gospodov, ki so mu bili za deželne poslance priporočeni. Ti gospodje so po abcdnem redu ti-le:

- Einspieler Andr. profesor v Celovcu;
- Göbanc Aleksander, rudarski posest- v železni Kaplji;
- Krasnik Štefan, župan in posestnik v Svetnej vasi;
- Dr. Pavlič Valentin, advokat v Velikovcu;
- Pucher Jožef, okrajni predstojnik v Rožece;
- Zeman Ernst, župan in zdravnik v železni Kaplji.

„Slovenec“ pozna vse te gospode po obličji, in jih pozna za take, ki imajo vse lastnosti pravega deželnega poslanca. „Slovenec“ Slovence ljubi, za nje dela in se trudi; zatorej zaupajte njegovim besedam. Ne zaupajte pa takim, ki drugemale prostega kmeta ne poznajo, ki drugemale Slovence gordijo in zmirljajo, zdaj pa se okoli plazijo in prilizujejo, pa zlate gradove obetajo, da bi se le v deželni zbor prikradli; ko pa notri sedijo, pa nimajo glave, ne serca, ne besede za ubogega, slovenskega kmeta.

„Slovenec“ bodite si dobri, bodite pametni in moški! Izberite si enega imenovanih gospodov, pa deržite se ga nepremakljivo! Ne dajte se nikomur omečiti, nikomur goljufati pa tudi nikomur ostrasiti. Sami svoji ste, in kakor si bote sami postlali, bote tudi ležali. Šestletna skušnja Vas je menda podučila da je niste dobro zadeli, da ste pri prvih volitvah poslušali nasprotnike naše pa volili za poslance take može, ki so jih ti priporočali. Zmodrite se in zaupajte svojim rojakom in bratom: Kdor noče imeti brata za brata, mora imeti tujca za gospodarja. Božja pomoč!

Odrpito pisemce volilem slovenskim.

Predragi Slovenci! Mili bratje! Približal se je zdavnej že zaželeni čas volitve novih zastopnikov za deželne zbor, volitve, ki je tako imenitna, da od nje skoro vsa naša prihodnja sreča ali nesreča zavisi. Imenitna je sicer in bode vedno vsaka volitev novih poslancev na deželni zbor, kajti ako je že volitev občinskih zastopnikov, katerih delavnost ne sega daleč, precej važna, koliko važnejša je še le volitev možakov, ki zastopajo celo deželo, ki nadomestujejo tako rekoč ves narod, možakov, ki imajo v ro-

kah vse deželno premoženje, ki sklepajo in delajo postave, po katerih se morajo, potem ko so od Nj. veličansta cesarja potrjene, ne samo vse občinske, duhovske, ampak tudi vse cesarske gosposke ravnati. Jedro ustavne vlade ali konstitucije, katero nam je bil že poprejšnji dobrotljivi cesar Ferdinand obljubil in katero nam je sedanji svetli cesar Franc Jožef iznova potrdil in zagotovil, je namreč to, da cesar se svojimi ministri ne sme novih postav dajati, novih davkov vpelevati, starih povisevati itd. itd., dokler svojih ljudštev ne popraša, če to za potrebno in mogoče spoznajo, če so s tem zadovoljni ali ne. Ljudstvo ima oblast vse take predloge novih postav, ako jih za dobre, koristne in potrebne spozna, potrditi in odobriti ali pa, ako ni z njimi zadovoljno, jih zavreči in namesto njih vse to nasvetovati in visokej vladi v potrjenje predložiti, kar za boljše, koristneje in potrebneje spozna. Ker je pa popolnoma nemogoče, da bi ljudstvo cele dežele skupaj v en zbor se shajalo, ker bi bila najbrže v tako velikanskem zboru še večja zmešnjava, ko nekdanj pri zidanji babilonskega turna, zato izbira in pošilja ljudstvo v deželne zbor za svoje namestnike, zastopnike in zagovornike le nekoliko mož, do katerih ima polno zaupanje, od katerih je pričevano, da resnično ljubijo svoj narod, da mu iz srca vse dobro želijo, od katerih ve, da mu ne bodo sramote delali, ampak da se bodo brez vsega straha v zboru junaško potegovali za blagor naroda svojega, kedar koli bo treba. Iz tega se vidi, kako imenitni so deželni zbori in kako sila mnogo je na tem ležeče, kake može si izberemo ter jih za svoje namestnike tje pošljemo. Zakaj svetli cesar ne more vsakega mesta, vsake fare, vsake vasi posebej vprašati, kako bi se odpravile stare krivice in napake, ki nas žulijo, ter z novimi boljšimi naredbami nadomestile; on vpraša le poslance, ki si jih mesta trgi in vasi izvolijo. Ti govore potem v imenu cele dežele in kar oni sklepnejo, to je potem, ko se od cesarja potrdi, postava za celo deželo, po kateri se mora vsak kmetič kakor tudi vsak gospod ravnati, naj bo bogat, visok in imeniten, kolikor hoče. — V resnici je torej srečna vsaka dežela, ki si prave možake, prave resnične prijatelje ljudstva v zbor za svoje zastopnike izvoli. Nasproti pa jako nesrečna in zares pomilovanja vredna je vsaka dežela, ktera reva od bedakov zapeljana take figamože v zbor pošlje za namestnike svoje, ki jej tam namesto koristi nečast, škodo in sramoto delajo, pa vrh vsega tega še vsak dan iz deželnega premoženja po 5 gl. plačila dobivajo. En sam tak figamož zamore deželi neizrečeno škodovati. Kajti, kakor hitro je pravilno izvoljen, zadobi v zboru svoj glas, kterega mu živa duša zabraniti ne more in mnogokrat se prigodi, da je en sam glas kriv, da najlepša, najboljša in za narod in deželo najkoristnejša postava ali naredba v manjščini ostane in obveljati ne more. Res da lahko volilci protestujejo zoper tako nepošteno ravnanje svojega poslanca, ali kaj jim vse to pomaga? Figamož jim lahko fige pokaže in za naprej še z večim veseljem govori in glasuje v zboru na škodo in sramoto svojega lastnega na-

roda. Takovih od Slovencev izvoljenih pa svete pravice Slovencev pri vsakej priliki z nogami teptajočih nasprotnikov imeli smo mi kranjski Slovenci celo kopo v našem ljubljanskem deželnem zboru; ravno taka godila se je tudi goriškim Slovincem, štajerskim pa še huja, ker so imeli v pokojnem graškem deželnem zboru le dva prava zastopnika, dasiravno je naših slovenskih bratov na štajerskem skoro ravno toliko ko na Kranjskem; a ubogi Istrijani kakor tudi vi slovenski bratje na Koroškem, niste reveži po odstopu g. Einspielerja ne enega zagovornika v deželnem zboru imeli, ampak samo take slepce, ki niso v staroslovenskem Gorotanu žive duše videli, razun po oktrojiranem in zistiranem Schmerlingovem reichsrathu zdihajočih Tschabuschnigiancev. To je bila res kaj žalstova; ali zdaj hvala Bogu je vsa poslanska čast in oblast teh zopernikov naših minula, ostal pa je še narod slovenski, ki ima ravno zdaj prelepo priliko svojo poprejšnjo zmoto poravnati in namesto poprejšnjih nasprotnikov svoje prave prijatelje in ljubljence v deželni zbor poslati. Glejte torej, mili bratje slovenski, da vas ne bi spet prevarili in goljufali priliznjeni zoperniki vaši; ne pozabite, da, dokler konja lové, mu ovsu molé; ne dajte se torej zapeljati, marveč deržite se stanovitno svojih slovenskih rojakov, od katerih ste prepričani, da so vneti za vaš časni in večni blagor. (Da bo pa vaša zmaga gotova, ne smete razcepljati glasov, ampak popred se morate pomeniti in potem vsi eno glasno tega ali onega voliti. Uradnika pa, če je le mogoče, nobenega ne volite, ker nas žalostna skušnja uči, da so bele vrane taki uradniki, ki bi se upali neprestrašeno za blagor zatiranih Slovencev govoriti.

A. D. Z.

Avstrijsko cesarstvo.

Na Dunaju 14. jan. → (Ogrski zbor. Romanska adresa. Hrvaški zbor. K novim volitvam.) Že sem omenil, da ogrski zbor protestuje proti novejši postavi zaradi splošne dolžnosti vojaške službe, ker je ta postava proti ogrske starodavnej postavi le samo oktrovana in za ogrsko deželo tedaj veljave imeti ne more. Deák in Madarász sta v zadnji seji predložila posebne osnove za adresu, v kateri zahtevata od vlade, da naj se ne vpelje poprej ta postava na Ogrskem, preden ne bode ogrski zbor sam o tej reči kaj sklenil, zato pa je se ve da zopet potreba, da se postave leta 48 v življenje vpeljejo, ker le potem more deželni zbor po resnično ustavnej poti sè svojim kraljem postave, ki imajo res občno veljavo, dajati. Madarász v svoji osnovi hudó graja vlado zaradi vednega oktrovanja in pravi, da je vsak Oger, kateri bode direktno ali indirektno vladi pomagal novo oktrovano postavo izpeljati, narodni izdajalec. Ogrski zbor je v seji od 15. t. m. enoglasno — samo Madarász bil je proti — sklenil, naj da se Deákova adresa sprejme in, ako jo

tudi gosposka hiša odobri, cesarju predloži. —

Kar se pa te adrese tiče, smo mi z Ogri enih misli, da nobena oktrovana postava ni od velike koristi za deželo, vendar bi nekoliko Ogre opomnili, naj tako ošabno ne zahtevajo svoje ustave od leta 48, kajti ta ustava še ni bila nikoli faktično izpeljana in je tudi drugim narodom tako nepravična, da, ako se vpelje, je naša država v veliki nevarnosti in notranji zadregi.

Da je temu res tako, pričajo nam erdeljski Romani, ko so zdaj v posebnej adresi cesarja prosili, naj se njih zbor zopet skliče in sicer na podlagi oktoberske diplome, katero oni za čisto veljavno pripoznavajo. Ali bode romanska adresa kak uspeh imela, to je jako dvomljivo, posebno če se pomisli, kako se zdaj vlada naša vede.

Hrvaški zbor, ki je za neodločen čas poslovljen, je še v zadnjem seji sklenil, da se ima deželni jezik v trojednej kraljevini imenovati „hrvaško-srbski“. To je Srbe tako razveselilo, da so vsi časniki srbski polni hvale proti Hrvatom in si tako za slovanski jug boljšo prihodnost obetajo. Bog daj!

Ze te dni bote stopili, dragi Slovenci, v volilnice, da bi si volili nove poslance v deželne zборе; tukaj bote pokazali, da znate ceniti svoje veljavne može in da Vam ni vse eno, kako da se naša država vstroji. Pokazali boste, da ste politično zmožni in za blagor svoje domovine vneti. Dragi rojaki! dovolite tudi meni, ki daleč od Vas v nemškem Beču prebivam, kteremu pa vendar tudi čvrsta slovenska kri v žilah

teče, da Vam nekaj besedic o novih volitvah črhnem. Nočem Vam tukaj o velikej važnosti prihodnjih deželnih zborov razlagati, dovolj je to znano; samo to Vas, za Boga! zaklinjam, da se vsi udeležite volitve, da vsi brez razločka Vam od veljavnih mož priporočene kandidate izvolite, da se ne daste premotiti priljubljenim našim birokratom in odpadencem, ampak da stojite kot en mož za narodne kandidate in da ne razcepite svojih glasov, kajti „sloga jači in nesloga tlači!“

Da ste mi zdravi in na dan volitve možati in serčni!

Slovenske dežele.

Iz Doberlevesi. A. P. (G. Samec. Beseda o pravem času!) Med onimi, koje je presvitli cesar posebno počastil zaradi hvalevredne žrtve ob času vojske, je tudi tukajšnji poštenjak, čestiti g. Samec, zdravnik v našem okraju; on je namreč dobil za svoje zasluge zlati križec s krono, in ne moremo si kaj, da ne bi izrekli javno našega veselja, posebno če pomislimo, da je slovenskega rodú in da s pravičnim očesom gleda na napredovanje Slovencev. Štejemo pa tudi med nami nemškutarje, le to se čudimo, da takim možem za vse drugo prebrisani in pametni Dobrolčani tolikanj zapuajo, da pri volitvah za dež. zbortoliko slušajo njih nasvete, da si take celó za župane in izbiralce volijo in ravno v tem

obziru ne premislijo, kakšno škodo si s tem sami nakopujejo. Ni se tedaj čuditi, da so namenjeni Sent-Vidčani, kterim še narodnost tudi nekaj velja, od dobrolske občine odcepuje in z narodno Sent-Kancijansko občino zediniti se. Zdaj stopite na noge, in pokazite, da tudi Vam ni prazna beseda narodnost, da niste starokopitneži, ampak da narodni duh med vami veje, duh, ki hrepeni po napredku in občnem blagostanju in ki se ne da separiti skrivnim naklepom naših protivnikov. Volite take izbiralce zdaj pri volitvi na kmetih, ki so zmirom zvesto vlekli s Slovenci; vi izbiralci pa volite našega nepozabljivega zastopnika g. Einspielerja, ki je že enkrat tako verlo zagovarjal naše pravice v dež. zboru. Sicer nam ga je nemila osoda za nekaj časa odtegnila, pa zdaj ga zopet smete izvoliti. Podvizajte se torej in krepko stojte za narodno reč, kajti pri volitvah se nimamo in ne smemo nikogar bati, ako nočemo, da nas ptujci ob vse ne pripravijo.

Iz železne Kaplje. (Volilcem Velikovškega volilnega okraja). Nove volitve za deželni zbor so pred durmi! Tedaj pozor, da pravega časa ne zamudimo! Gotovo važen je ta čas; zakaj novo-izvoljenim poslancem izročimo celih šest let vse svoje pravice, svojo čest, svoj blagor. Vendar ne pazimo samo na čas, pazimo še bolj na može, da bodo našega zaupanja vredni. Kaj so dozdani poslanci za nas storili? Ptujci, iz daljnih krajev najeti so bili. Do nas Slovencev ti gospodje niso imeli serca; zatorej niso storili ničesar, da se znebimo tujega jezika po naših šolah in kancelijah. Tudi naših kerjavih žuljev in težkih bremen poznali niso;

Besednik.

Obrazi iz Ljubljane.

15. januarja.

Gotovo misliš, da so me že v Ljubljani pokopali, da ti tako dolgo ne pišem. Hvala Bogú, prav zdrav sem in razmišljam, kar sem vse tukaj zapazil. Bili so božični prazniki, in tako sem videl, kako Ljubljana moli. To mesto je, vedi moj dragi, ne samo slovenska Meka, temúe tudi slovenski Rim. Tudi Ljubljana ima svoj Vatikan, in vse njegove slabosti in blagosti. Kakor v vsakem človečjem društvu, tudi v tem najdeš anti-teze (protistavke), in kakor povsod, tako tudi tukaj ni še zmagal zlati nauk aposteljana Pavla: „Mulier in ecclesia taceat!“ Bogoslužna opravila se obhajajo zares z velikolepjem in pobožnih molebnikov in molebnic se ne manjka; da je vmes tudi dosti pustosvetosti, to nič ni novega na svetu. V nižji versti prebivalcev najdeš precej zelotizma, — v viših krožih že tudi precej indiferentizma. Za lepoto božjih hramov se dosti stori, duhovništvo je gorljivo, vendar ni vse pristo oklevetanja. Pri vsem tem pa ima keršanska ljubezen tukaj dosti šotorov, posebno nježni, rahločutni ženski spol ne zabi del milodarnosti o velikih praznikih katoliške cerkve. Anastazij Grün je enkrat imenoval Kranjsko: slovenski Tirol, in to primerjanje je posebno resnično, kar zaževa cerkveno mišljenje.

Inšbruk pa Ljubljana sta si v več razmerah zelo podobna gledé društvenega življenja. Kakor ti Tirolec hvali, da ni imenitnišega mesta, kakor njegov Inšbruk, ščit vere in zvestobe, tako Kranjec v Ljubljani najde združene vse ideale človečjih, deržavljskih in religioznih krepost. Kakor v Inšbruku najdeš dosti nesterpljivosti, tako tudi v Ljubljani. Kakor Tirolci skerbijo za deželno osobnost in svojstvenost, tako tudi Kranjci. Ne grajam tega, ker vse to dosti pomaga k zderževanju narodne moči, — vendar, kar zdravega imajo druge dežele, ne sme se prezirati in odvracati. Veselilo me je

videti, da, akoravno ima tudi Ljubljana svoj proletariat ali siromačijo vendar ni najti one razuzdanosti, ki jo nahajaš že še v dosti manjih mestih. Potovavši po kerčmah ljubljanskih predmestij sem sicer našel nekoliko eksemplarov, kteri so me opominjali na „Webergässchen“ v Berolinu, kjer sva midva pred nekterimi leti v žganjariji „zur Pomerance“ si razmišljeala prosti berolinski svet, kteremu je „Kladeradatsch“ vsakdanja dušna hrana; vendar ljubljanski „Nante“ ni tako globoko še padel, ko berolinski. Nekakšno sramožljivost vendar še je ohranil, če pred njega stopi človek priličniši. Tuđi še je Ljubljana precej prosta „demimonda“, in človek po noči lahko gre brez skušnjav po ulicah, ne srečujejo ga one kužne pošasti, kakor v sicer inteligentnem ali nemoralnem Berolinu. Vendar, ako se podaš v shajališča prostega ljudstva, znaš se bati za rebra, ker prosti Kranjci imajo nepremagljivo strast dreti, suvati, ščipati, dregati se; zato si sodnijski zdravniki in aktuarji dosti zaslužijo, kar jim je tudi gotovo vseč, ker prvi večidel nimajo velike prakse, drugi pa imajo slabo plačilo! Škoda in nadloga je za deželo, da na vsako takošno komisijo pride do sedem oseb; ali tako veleva avstrijski sodbeni red. — Glej kam sem zagazil iz cervkvá v proste kerčmure, od prebivalcev ljubljanskega Vatikana — med čerñi narod, kakor Rusi imenujejo „pöbel“. Vendar, kdor hoče v deželi, v katero pride, vse na tanko presoditi, mora tudi njene prebivalce vsake verste na drobno izsledovati. —

Od novega leta sem je tukaj tudi živo politično gibanje. „Hie Welf, hie Waiblingen“, t. j. tukaj: federalisti, tam „Verfassungstreue“ — tukaj: narodnjaci, tam nemškutarji, — brate, to ti je prava babilonska zmešnjava. Ti veš, da sem jaz, kakor tudi ti, kosmopolit, in da me v političnih vprašanjih le vodi naravno pravo; ali vendar kakor prijatelja mogočne politične svobode zanima me ta vojska nasprotnih strank. Kolikor sem spoznal vodje narodne stranke, so to poštenja vredni možje, kteri si prizadevajo za blagor svojega naroda; nasprotni tabor ima tudi nekoliko inteligencije in samostalnih mož, vendar so preveč strastni in upor njihov izvira velikokrat iz osebnih nagibov.

V narodni stranki je večja disciplina in odločniši program, — „verfassungstreue“ niso še našli kompasa, drugači bi njih poetični vodja ali kratkoviden politikar, ne bil v Ljubljani govoril zoper dvalizem, na Dunaju v družbi Nacetovi pa za njega!

Mislím, da imajo Kranjci toliko politične izobraženosti, da se bodo rajši deržali narodne stranke, ktera ima bolj praktičen program, kakor je pa idealističnih ustavozvestih. Ali kosmopolitu ne gre politizovati! Rajši si pogledjemo nekoliko teh ustavoljubčkov. Vodja njihov ti je osebnó znan, saj ga poznaš iz dunajskih naših sprehajev. V Frankobrodu je napravil „bankrot“ s svojo politiko, tudi pesništvu njegovemu ni več mila prusko-germanska mladina. Jaz pravim prusko-germanska, ker v najnovjšem latinskem besednjaku stoji pod besedo: „Preusse“: „Germanus“, pod besedo: „Germanus“ pa „Preusse“. Eden najbolj gorečih oprod njegovih je nekdanji pesnik „prokletih grabelj“. Ta revček mora dosti trpeti zavoljo migrene (glavobola). Kedar ga prime ta nemila in nedraga bolezen, je obilno česnika, in zato je njegov duh dostikrat omeglen, in tako se razjasnuje, zakaj je pogosto okužen politični horizont ustavozvestih s tem neprijetnim duhom! Dva druga priverženca sta c. k. avstrijska sodnika. Kdor to versto ljudi pozna, lahko sklepa na njihov duh. Ti ljudje se borijo za nemškega duha nadvlado, ali duha poštenih nepristranskih nemških sodnikov, posebno pruskih, imajo neskončno malo! Politično njihovo mišljenje je prava zmes! „Burschenkæppi čez Zopf“ — pero pa „rapier“, kako se to sklada?!

Liberalizem v religioznih zadevah, in zopet največi absolutizem in paragrafična terdokornost po meri nasprotnih misli, to ti je, brate, politična pošast! Gneist in Waldeck bi se zahvalila za takošna tovarša. Škoda, da naši nemškutarji ne potujejo po Nemškem, kraj Rajne in Nekarja, — našli bi zdravejšega političnega duha, kakor ga imajo, razun poštenih Tirolcev, drugi avstrijski Nemconi. Vendar za danes velja: Zdravstvu!

Ves tvoj
Dalibor.

zatorej so nam le nove in večje davke in priklade natvezali. Da bi se naša administracija tako uravnala, da bi nam manj uradnikov in plačanih gospodov, manj vojakov in pušk treba bilo, za to so le malo ali pa nič marali. Eden naših poslancev je rad sejo zanemarjal in poslednjič še le z Dunaja prišel, ko je deželni zbor že pri kraju bil. Pustimo jih in volimo si take može, ki jih dobro poznamo ne po besedah, temuč po djanju. Volimo si može, katerim zares pri srcu leži sv. vera, mir in sprava vseh narodov na podlagi svobodne vsem pravične konstitucije, katerim je znan žalostni stan naših kmetij, naših fužin in naše obrtnije, kateri imajo srce in zmoglost o pravej priložnosti eno spregovoriti za polajšanje davkovskih in družih bremen.

Ali pa imamo takih mož? Hvala Bogu, še nismo zapuščeni!

Volilci Velikovskega volilnega okraja! Še živi hrabri naš And. Einspieler. Nehvaležnost, da! sramota bi bila za nas vse, ako bi ga zapustili, ki nas nikoli ni zapustil, ki je za nas delal in terpel! Poznate tudi Aleksandra Gobanca, Dr. Pavliča, in našega župana Zemana. Ako take gospode v zbor spravimo — in spravili jih bomo, če le možko in složno za nje stojimo — gotovo se jih ne bomo sramovali, — veseli in ponosni jih bomo! Volilci Velikovskega volilnega okraja! sedaj je čas! Pomagajmo si sami in Bog nam bode pomagal!

Več volilcev.

Ob bregu celovškega jezera. (Volitev.) Že namesto rajnega Findenika smo mi volilci rožeškega okraja volili našega predstojnika in sliši se, da tudi zdaj mislijo naši volilci spet voliti ga. Pravo, pošteni Rožani, to je prava! G. J. Pucher ni predstojnik, on je le naš oče, ki skerbi za vsacega in za vse potrebe na vse strani. Ni previdno, ako si ljudje preveč uradnikov pošljejo v deželni zbor, ker ti gospodje niso neodvisni in le preradi plajšče svoj sučejo po vetru. Pucher naš pa ni tak; on je mož terdnega značaja in tudi okoliščine njegove so take, da se mu ni za ljubi kruhek bati, ako pri vladi v nemilost pade. Torej se bomo spet pognali za Pucherja in tudi druge Slovence tega volilnega okraja vabimo in prosimo, naj potegnejo z nami. Pri poslednji besedi so bratje naši žalibog z Nemci glasovali; pa prašamo, ali so z izvoljenim gospodom zadovoljni? Še vemo komaj, da govoriti zna poslednjič od Nemcev priporočeni in voljeni gosp. Walter. Zatorej stojte z nami in pomagali bomo — k svojej sreči! —

Iz Bekštajna 16. jan 1863. (Volitev.) Beseda vsem slov. volilcem.) Včeraj so se volili v naši občini volilni možje. Nam Slovincem ta volitev ni ravno po godu iztekla. Med 7 volilci imamo samo 2 zanesljiva rodoljuba. Kako pa, da se niso izvolili očitni rodoljubi, katerih se v naši občini ravno ne manjka? — 13. t. m. se je ljudem oznanilo, da bode 15. volitev. Rodoljubom našim, ker so bila slaba pota in gerdo vreme, ni bilo mogoče, in tudi je za to časa primanjkovalo, da bi se bili kje sešli in pogovorili, ljudi podučili itd. Tako se je včeraj 56 volilcev (večina iz bližnje nemškutarske B., med tem ko iz bolj oddaljenih, narodu zvestih Ločan ni prišel ne eden volilec) zbralo, ki so brez pravega političnega razjasnenja le tako bolj v en dan volili. Sploh pa so bili tukajšni rodoljubi do sedanje volitve prav brezcutni. In to ne brez vzroka. Ko bi se vsi volilci iz rožeškega okraja, iz bekštajnske, ziljske in vernberske občine zedinili in glasovali kakor en sam mož, tako vendar njih kandidat ne bode zmagal, če nekteri nemški volilci z njimi ne glasujejo. Kaj in koliko pa mi od teh naših sosedov pričakovati moremo, to nam je že preveč znano, da bi se še dalje vdajali domišljijam. Naj vam še s številkami dokazem, da v beljaškem volilnem okraju ni polje za slovenske kandidate. Ovi volilni okraj, ki obsega po-

litične okraje: beljaški, rožeški in paternijonski, šteje okoli 17.000 Slovencev pa okoli 21.000 Nemcev. Šmerlingovi volilni okraji!! — Poglejmo še v druge okraje! Št. Mohorski volilni okraj šteje nad 14.700 Slovencev in nad 15.000 Nemcev. Tu bi morda slovenski kandidat mogel zmagati, ko bi slovenski volilci ene volje bili. Pa žalostna mi majka! predobro vem, da se tudi tu nemškutarjev ne manjka, da bodo gotovo kateri za volilce izvoljeni, in da utegnejo tudi se kateri volilci nahajati, ki mislijo, da „smejo“ le kakega predpostavljenege, kakega botra ali drugega prijatla itd. voliti. Ljubi slovenski bratje! Ojačite se! Proč z vsemi postranskimi ozir! Volite moža, ki je s celim srcem naš, ki je čez vse vdan zemlji, ki nas je rodila in izredila, ki pozná naše nasprotnike in njih namere, ki spoštuje jezik, kterega smo od svojih staršev prejeli, in ga nam ne oporeka! Ti pa, dragi „Slovenec“, priporočuj milim našim bratom v kanalski in spodnji ziljski dolini moža, ki ima imenovane lastnosti. — V celovškem volilnem okraju je veliko nemškutarjev, zasleplencev in odpadnikov. Po številu prebivalcev je pa tam Slovencev menda za kahih 8000 več od Nemcev. Volilci iz borovljanskega okraja, skažite se narodnjake! Skusite, morebiti vam privdarijo Slovenci iz Kotmarevasi, Hodišč, Škofič itd. „Slovenec“ priporoči tudi njim kakega kandidata. — V volilnem okraju velikovskem se bodo snidli skorej sami slovenski volilci. Mili bratje! Ako bote vi složni, tako vam ne uide zmage venec! Na vas gledajo in stavijo svoje zaupanje vsi slovenski rodoljubi koroški. Vam je sosebno v roke dano, da dobimo vsaj dva (to je pač malo za tretjino prebivalcev!) moža v deželni zbor, ki se bota iskreno potegovala za naše svete pravice, ki bota protestovala zoper vse, kar nas v stran stavlja in prezira, kakor se je letos očitvidno to zgodilo, ko je deželni zbor v svoji adresi koroško deželo imenoval „das alte deutsche reichsland“, in ti ni dušica zinila, da na Koroškem živi tudi blizo 120.000 Slovencev, ki so svojemu cesarju vdani do zadnje kapljice kervi, katerih mnenje se ne vjema z onim v adresi itd.! In gospod, ki zna tem tirjatvam vstreči, to je oni gospod, kterega ste vi že leta 1863 za svojega poslanca izvolili, to je naš slavni rodoljub gospod prof. Einspieler And. v Celovcu. Volite ga letos zopet, volite ga za vse koroške Slovence, in hvaležni vam tudi vsi za to bomo! — Za drugega poslanca vam priporočamo gosp. dra. Pavlič-a, advokata v Velikovcu. Ta gospod je značajen, spreten, rodoljub od pete do glave, ki dobro pozná potrebe naroda in kmečkih ljudi. Gotovo pa tudi tega gospoda že sami dobro poznate. To bi bila Herrmann in Razlag v našem deželnem zboru! Tudi vas, dragi rodoljubi velikovškega, doberloveškega, pliberškega in kapeljskega okraja, milo prosimo: Delajte tudi vi v tem smislu! — Tudi vi narodu zvesti volilci terški v Kaplji, mestni v Pliberce in Velikovcu glasujte 31. t. m. za narodne možé! Sploh pa vas vse slovenske volilce, ki bodete ali 29. ali 31. t. m. volili, prosimo: ne volite takih mož, ki niso za narodne pravice, ostanite terdno pri svojih kandidatih, če bi tudi videli, da ne zmagate, ali pa — ne glasujte! Boljši je, da storite takó, pa ohranite čisto vest, kakor da bi pomagali sami sebi, in narodu jamo kopati! Naj vsak to dobro pomni! Bog daj srečo!

Od gornje Savine. (Kako je bilo prej, kako je zdaj?) (Konec.) Modreji so veselji zmernejši, dobro vedé, da je visoka vlada že dostikrat obljubila nam zaželeno enakopravnost, uradnije pa vendar na vladino besedo nič ne gledajo in ravnajo, kakor bi je ne bilo. Znali so tudi dobro, kaki gospodje da so dosihdob v kanceliji sedeli. Iste možiceljne je porodila sicer majka Slava; a odpovedali so se njej in si izvolili Germanijo ne le za mater, ampak tudi za edinega boga, ki ga molijo. A hvala bodi Večnemu,

številu tacih zaničljivih „kreatur“ se je zmanjšalo. Vsaka reč le nekaj časa trpil! Predstojnik se je že pred petimi meseci v pokoj podal. V kratkem je bil tudi njegov ljubljenc, g. Kranjc, prekrščeni „Kreunz“ (še bolj prav bi jo bil zadel, če bi bil še „n“ izpustil, kajti še le potem bi bilo izrastlo njegovemu uradovanju primerno ime!) primoran kopita in šila pobrati. Niso pomagali niti „komplimenti“, niti „Gesuchi“, niti „persönliche Vorstellungen“, niti „Schmerzenstränen“, — hajdi! srečno! nikdar več nazaj! reklo se je. Dobili smo novega predstojnika, po volji božji vstvarjenega in svojemu poslu sposobnega moža. Njegova beseda je prijazna. Ne revka nad priprostim ljudstvom, kot da bi ga po čevih grizlo; ne suče si brk, kot da bi hotel pustno šemo predstavljati, in ne bije z nogami ob tla, kot mogočen kralj Kserks, ko je zvedel od slavne zmage Grkov čez svojo „silno vojno“. Njegova dela so urna in vestna. Cele kupe se je valjalo po uradnji že več let starih „Klog“ in „Urtelnov“, za ktere smo „nezgruntani pridnosti“ (pri poličku) omenjenih zaveznikov vso hvalo dolžni. A sedaj je po kancelijskih sobah vse v najlepšem redu in od starega kvasa ni ne duha ne sluha. Z eno besedo: Njegovo vedenje ni „uradniško“, *) tembolj krščansko. Le-ta zna zahtevam in željam ljudstvenim vstrezati, zatorej ga tudi kmetje visoko čislajo, njegovo ime lepo slovi — dobro ime pa je bolj od kupov zlata. Iz nekdanjega gojišča „nemške kulture“ pričela so hoditi v slovenskem jeziku pisana oznanila. Županom in občinskim odbornikom zdaj pa zdaj dojde po domače sestavljen poziv, tedaj jim ni treba hoditi v deveto farno tolmača iskat, kajti domač solarček je že taka glava, da more očetu povedati, kod, kje, in kam da se ima zasukati. Ali bomo včakali iste presrečne dobe, v kterej se bodo slovenskim kmetom pošiljali slovenski „Urtelni“ in „Beschajdi“, tega jaz ne morem vedeti; kajti to je „studium“ nadzemeljskih filozofov, dasiravno je jasno, da le tako in nikakor drugači biti ne more.

Prečastiti gospod predstojnik, z malim ste pričeli; nadjamo se, da bote z velikim končali! Pridobili ste si deloma srca ljudstva a popolnoma bodo vaša še le potem, če bote tudi vi od konca do kraja izvrševali goreče mu želje. Ne delajte po navadi svojega prednika sè svojimi podložniki kot s črno živino! —

Za sedaj naj je pa dosti. Iz le-tih vrstic bote lahko povzeli, kako da stojite in kako da se imate v prihodnje ravnati in sukati, da ne bote padli!

Iz Gradea. ? (Slovenci volite pametno in previdno!) Mi smo se tu že veselili, ko so se začeli naši zdanji nasprotniki odpovedovati poslanstva, ker smo se nadjali, da se bodo vprihodnje pravičnejši poslanci izvolili, pa kmalo je ogrenila naše veselje novica, da Slovenogračani namerjajo spet voliti Lohningerja in da je tudi Karničnik volje poslanstvo zopet prevzeti. Ne vem, ali bi Slovence sploh ali posebno Slovenogračane bolj omiloval. Upam sicer, da bodo Slovenci najmanj 7 narodnih poslancev spravili v dež. zbor. Pa to moram omeniti, da naši nasprotniki vse žile napenjajo, da postane graški zbor izključljivo nemški; celo vojake kakor barona Plapparta načelnika in viteza Födransberga polkovnika mislijo priporočati, v koji namen se je že poseben odbor sestavil. Slovenci, glejte vendar dobro, da vam zopet ne spodlet! — Iz Prage se piše, da se jih je v celem 442 od vojaštva odkupilo; nek ženin je celo hotel odkupiti tri sinove, od katerih se še ne ve, ali pridejo na svet ali ne.

Iz Gradea 18. jan. F. S. P. Bali smo se že skoraj za našo reč, ker se kandidatje

*) Zarad brezbožnega obnašanja odišlih gospodov jelo je priprosto ljudstvo slabo vedenje izobraženejših „uradniško“ klicati. Res žalostno, a je resnično! Pis.

za slovenske okraje tako dolgo niso razglasili, tem bolj smo pa zdaj veseli, ko smo iste zvedeli, vidoči, da naši rodoljubi niso rok navskriž držali, ampak da so delali na vso moč — ne zastajajoči za našimi nasprotniki, — da spravijo može v deželne zборе, ki so vredni in sposobni zastopati milo ljudstvo naše, može neodvisne, stanovitne, značajne — može rodoljubne. V Ljubljani so sicer nemškutarji, ali kakor se sami radi imenujejo „Verfassungsfreunde“, svoj „Wahlcomité“ prej skovali in po svetu razposlali, kakor so naši narodnjaci napravili in priobčili svoj „volilni odbor“, pa to nič ne dé — vse se je zgodilo o pravem času in ne vtriplje nam srce strahú, da ne bi zmagala narodna stranka, kajti imén, ktera so zastopana v „volilnem odboru“, ne more ljudstvo nikdar prezirati — preveč so znana in preveč čislana. Pa tudi imena nasvetovanih kandidatov nam pričajo, da je „volilni odbor“ resno pretresaval in prevdarjal značaje, zmožnosti in rodoljubje. Vesela nam majka! ako se bodo vrli Kranjci nasvetovanih kandidatov držali; kajti porok so nam, da bo potem marsikaj drugači, kakor je zdaj. Na noge tedaj mili rojaki! Ne dajte se nikomur slepiti, pokažite, da zau-pate možem, kateri se za Vas in za Vaš blagor trudijo in žertujejo, ktere čislate in čislati morate; naj zvedó naši nasprotniki, kterim ni mar Vaša korist, Vaš blagor, Vaša svoboda, ampak le hegemonija in suprema-cija nad Vami, naj se prepričajo, da jim je zmanjkalo nemških tál pod nogami; naj zvedó, da niste več privezanci pokopane-ga nemškega bunda, ampak da ste ver-ni Slovenci v deželi domači, v deželi slovenski. Tedaj božja pomoč pa sreča ju-naška in zmaga je Vaša!

Pa ne samo to morate skrbeti, da se vsi od narodnega volilnega odbora nasvetovani rodoljubi volijo, ampak tudiza to, da jih volite kolikor je le mogoče enoglasno, kajti taka volitev ima velik moralíčen upljiv. Poslanec izvoljen enoglasno pač smé reči, da ga je ljudstvo izvolilo — on v pravem pomenu besede zastopa svoj volilni okraj. Zató se pa tudi tirja, da se zberó vsi volilci pri volitvi, kajti tudi volilcev število ima veliko moč na ponós in pogum izvoljenega poslanca. Ne dvomimo, da bodo domo-in rodoljubni slovenski duhovniki tudi v tem oziru svojo dolžnost spolnili in tako pokazali, „da ima duhovništvo pri Slovencih res velik upljiv v javno mnenje“, kakor je nek Dalibor v 106. št. l. l. v „Slovenca“ pisal in kateri ravno to, ne vem v katerem pomenu, „ein Stück Mittelalter“ imenuje. Da se duhovščina sme vtikati v politiko, ni mi treba dokazovati, vsacega v tem oziru malosrčnega zavrnem na „Besednik“ v št. 7. „Slovenca“, kjer nam je vajeno in pošteno peró J. V. . . . ka to reč do dobrega pojasnilo. Pristavim le, da ne le smejo, ampak da so tudi dolžni za blagor ljudstva truditi se. Lep izgled jim daje ljubljanska konzistorija*), ki jo nahajamo v „narodnem volilnem odboru“. Tudi sekovski in lavantinski škof opominjata duhovščino, naj se pridno vdeležuje volitev; prvi želi, naj bi se volili možje, ki imajo še kaj vere v Boga in pravičnosti do bližnjega v srcu; drugi, ki je do zdaj, kakor je znano z nemško stranko vlekel, da razumiti, da pri tej ni upati sreče za domovino, in če smo ga prav razumeli, misli se vendar enkrat na drugo plat obrniti, iz česar se more soditi, da bi mu ne bilo več zoperno, ko bi duhovniki za narodno reč pledirali in delali.

Kako je pa podružih deželah slovenskih?

V Gorici je večina gotovo naša.

Na slov. Štajerskem so rodoljubi krepko na noge stopili in upamo, da bomo imeli srečo in veselje, v Graškem dežel. zboru

vsaj 6 ali 7 slov. rodoljubov pozdraviti. Ni veliko število, pa bode izdatno, če se bojo volili nasvetovani narodnjaki.

Najbolj se bojimo za Koroško, neugodne tamošnje razmere dobro poznavši. Zakaj se tú niso narodni kandidatje ojavili? Upamo, da ne iz pomanjkanja poguma, ampak iz dobro premisljene previdnosti. Na vsaki način pa mora v koroškem dežel. zboru sedeti naš ljubljani prof. Andrej Einspieler.

Pri tej priložnosti se ne moremo zdržati, da ne bi omenili, da nekteri slovenski prvaki premalo s peresom delajo; posebno tačas smo njih marljivost tudi v tem oziru težko pogrešali. „Slovenec“, naš edini politiški list, je možat, pogumen in skoz in skoz izvrsten, pa bil bi še izvrstnejši, ko bi mu naše slov. kapacitete več duševne podpore dajale. Naj se tudi ta reč na boljše obrne in gotovo bo z dušno podporo tudi materijalna „Slovenca“ pristopila, da se jači in razširi v „dnevnik“.

☞ V Ljubljani dne 17. jan. (Zdaj ve-ljal) I. Vse je na nogah po avstrijskih deželah takraj Litave. Nepričakovani januarski patent zbolel je vse stranke do živega, da so skočile kvišku, kakor vojska, kadar jo trobenta rano kliče na boj. „Nove volitve deželnih zastopnikov“ — bile so oni fluidum, ki je elektriziral narode. Vse roke in glave delajo — pisma, naznanila, priporočila, vabila podé se po deželi, možje se shajajo in izdelujejo vojni načrt za bitve, ktere bodo določile. — Kaj imajo določiti te bitve? Pred vsem to, ali se zaveda slovenski narod ali ne ali je zrnje narodne ideje padalo na plodno zemljo, ali je obrodilo kaj sadú ali ne. Zdaj se mora pokazati, ali je kaj koristilo delovanje vnetih rodoljubov, — ali je bil ves njihov trud zastoj! Za to gré. Nasprotnik naš je odprl usta široko, napihuje se oholo in misli po tem potu prekaniti zopet ljudstvo, kakor se mu je posrečilo, žalibog, že večkrat. Varujte se in zamašite ušesa zapeljivim glasovom krivih prerokov! Gospodarjem Nemcem in njihovim, ponižnim hlapcem nemškutarjem gre za kožo! Zatorej tak hrup in krik v Jeruzalem! Zato drviyo taki se valovi, ker je treba gnati mlinskih kamenov več ko — tri! Goreči zagovornik ravnopravnosti na — papirju, voljni odvetnik samouprave tiste, ktera njemu koristi, čuti, da se mu izmuzati hoče iz rok krmilo — in on nopenja vse žile, da bi ga obdržal. Zviti sovražnik narodnega porazumljenja, dosedANJI prvorojeni, vidi, da bi se utegnila pravica goditi bratom njegovim, in on, ki daje vsakemu svoje, pravi: To se ne sme zgoditi — nikakor ne! Politična hegemonija, ktero je zajemal zdaj iz absolutističnih, zdaj iz konstitucionalnih skled, prilegla se mu je tako, da živeti več brez nje ne more. Po vseh kotih išče sredstev, da bi ostal na svojem mestu. Prekoredni državni zbor mu ne diši, ker se mu menda dozdeva, da ne bode on tam gospodoval. Tako sodi hudobni svet, brž ko ne pa obrekuje. Vsaj ta zbor ni legalen, v legalni zbor pojdemo tudi mi, pravijo Nemci, to je v tak zbor, ki je po postavi, ali kar je vse eno jim, po — našej volji. In to jim tudi verujemo, kajti oni se potegujejo zmerom za legaliteto, kader — jim kaže! Poznamo te sleparije — gospodje skušajo, da bi pridobili ono zveličevalno večino, ktera jim je bila tako zelo všeč pod očetom Šmerlingom. Da jim spodleté ti vražji nameni, za to imamo skrbeti tudi mi. Paziti je treba, da bodo sestavljeni prihodnji deželni zbori tako, kakor zahteva naravna pravica in naš interes. Za Slovence najimenitniši — krajnski — zbor, je bil doslej ozi-državni zbor en miniature, predružačiti, preroditi mora se primerno deželnim in narodnim potrebam. Volilci, rodoljubi, narodnaci — pozor do zadnjega trenutka! Na noge in delajmo! Ne dajte se zapeljati sovražnikom svojim, poslušajte svet prijateljski, svet tistih

ki imajo pred očmi Vašo srečo, blagor naroda! Volite za poslanca le može, ktere Vam priporočajo voditelji našega naroda. Sveta dolžnost naših prvakov je, da so dobro premislili, kar Vam svetujejo, ker so odgovorni oni za to narodu, ki jim zaupa. Njihova skrb je bila, da so postavili za kandidate možake nepremičnega značaja, neustrašene borivceza naša načela; oni jih morajo poznati, oni so nam porok zanje. Naša skrb je, da se zedinimo v volitvah, da volimo složno. In na to delajte, Vi, domoljubi vseh krajev, podučujte naše zanemarjeno ljudstvo, da ga obvarujete zmot, spodbadajte apatične in lene, da storé vsi, kar so dolžni sebi, svojemu narodu in njegovej bodočnosti!

Iz Loke 13. jan. 1867. J. V. . . . r. (Kako je pri nas? Ktere možé hočemo voliti?) Čuje se iz mnogih krajev vesel glas, kako se ljudstvo vedno bolj zaveda svojih dolžnost do naroda in domovine svoje. Rad bi jaz tudi iz našega kraja kaj enacega dragemu „Slovenca“ poročal. Pa kako, ker pri nas je le malo napredka zaznati; megla nevednosti v političnih rečeh se še vedno razprostira čez prijetno mestice Loko in okolico njeno. Omenil sem bil to že nekoliko v poprejšnjih dopisih. Spoznal sem bil potem za dobro, nekoliko mesecev molčati. A zdaj v novem letu naj se oglasim zopet, da svet zve, kako v Loku napredujemo, saj svoje slabosti in napake spoznati; ni sramotno, temuč to še k poboljšanju pripomaga. Resnica in pravica je bila in ostane vedno moje geslo, ljudi iz vne-marnosti in dušnega spanja buditi pa moj namen.

Se ve, da s dopisi v „Slovenca“ je le malo tega doseči mogoče, ker tukaj le malokdo ta časnik bere. V obe loški fari, ki štejete vendar nad 7000 duš, je dohajal pretečeno leto razun mojega iztisa le še en sam drug iztis izverstnega „Slovenca“. Že iz tega se lahko sklepa, koliko se pri nas o slovanstvu prijazni politiki ve in zna. Pa upajmo, da bo vprihodnje drugači. „Novice“ in „Danica“ se sicer nahajajo v nekterih hišah, pa vendar tudi ta dva časnika nimata ravno veliko prijatelov. „Gemeinderca“ in „Laibacherca“ sta edina časnika, iz kterih nekteri „purgarji“ svojo politično vednost zajemajo. Večina tukajšnjih meščanov pa ne bere nobenega časnika. Sicer je skorej resničen pregovor: Wann die Laker Bauern aufs Feld gehen, ist kein Bürger zu Haus.“ Ali se pa mar kmetovalcu ni treba omikovati? Tukajšna čitalnica komaj le životari. Revica komaj, da ne pogine in si mora slovanstvu nasprotne časnike omisljevati, da ne zgubi udov, ki za slovan-sko čitalnico nimajo ne duha ne serca! Čitalničnih udov je le še takih 20. Žalostna nam majka Slava!

Je sicer tukaj še neka druga slovenski omiki prijazna naprava namreč ljudska knjiž-nica (bukvarnica), ki je bila pred dvema letoma ustanovljena. Ima blizo 300 knjig raznega obsežka, tudi udov okoli 100. Ali koliko iz te naprave prida in omike zajemajo možje, na kterih je tolikanj ležeče gledé napredka in potrebnih prenaredb: to je meni najbolj znano, ker knjižnične bukve večidel le dekletom dajem, ker skoro le te po nje hodijo in jih z veseljem prebirajo, obilnišega števila mož in fantov pa moram še vedno pogrešati. Ni potem čuda, da so tukajšnjim možem prizadeve in borbe slovenskih rodoljubov čisto neznanne, in da tukajšno ljudstvo dostikrat zaničuje, kar se mu v njihov lastni prid storiti hoče! Pa o takih rečeh še drugikat kaj. Danes sem naznanil le bolj take reči, ki prebivalcem loškega mesta niso v posebno čast, pri drugi priložnosti bom pa svetlo stran pisane Loke bolj pred oči postavil; kajti ne smete misliti, da je vse črno pri nas, — je tudi kaj sijajnega!

*) Naj mi nihče ne zameri, da izvolim to imé, ko vendar g. Zavašnik-a ni brati v „narodnem volilnem odboru“, — saj se je on enkrat sam za celo konzistorijo podpisal. Pis.

Volitve za deželni zbor so nam predurmi. Kaj bo zdaj, ker je tako malo politične izobraženosti?

Brez potrebne stalnosti se bodo dajali naši volilci semtertje majati. Vendar menim, da bi se pri vsem tem volitve srečno doveršile, da bi le pravi, za blagor Avstrije in slovenskega naroda vneti možje volilce na pravo pot obrnili in usta zamašili nekterim kratkovidnim birokratičnim „poštimalcem“ (poštiovcem!) v kmečki suknji, ki bodo vse žile napenjali in volilce obravnavali, da bi v njih rog trobili in kakega njim priljubljenega uradnika volili.

Res je sicer, da imamo pri nas pošte-nega, učenega in priljudnega moža iz verste uradnikov. Res je mož, s katerim smemo zadovoljni biti ali se še celo ponasati z njim. Vendar bi jaz njega voliti odsvetoval 1.) zato, ker je uradnik ali pejontar. Uradniki imajo drugo nalogo — so služabniki ministerstva in ljudstvo kaj težko zastopajo. Malokdaj se zgodi, da bi taki možje se vstopili med rodoljubne in domo-ljubne možje; 2.) zato, ker kaj lahko naj-demo neodvisne možje, katerim živo rodo-ljubje ogreva serce. Ti se bodo za naš blagor gotovo boljše potegovali.

Volivci loškega in kranjskega okraja, ozrite se na verle domoljube, ki nam jih priporočajo narodni volilni odbor, in volite jih enoglasno za svoje zastopnike v dež. zbor.

Pomislite vendar, da zdaj veljá našo národnost rešiti in vničiti pravi svobodi nasprotno postopanje nasprotnikov naših. Ne dajte se preslepiti, pokažite, da niste nemškutarji, ampak Slovenci, ne sužnji, ampak pravi in svobodni državljani! Volite tedaj g. Mateja Pirca, g. barona Antona Z o i s a in ljubljanskega prošta g. Antona K o s a.

Iz Kranja 15. jan. (Nesreče. Volitev.) Pervi mesec tega leta se je z dežjem pričel. Vode so zlo narastle, travniki in njive so polne luž in vode. Kokra je tako velika, da že skoro 15 let tako velike ne pomnijo. Pred tremi dnevi hoče devet let star fant v bližnjih Predosljah po brvi čes Kokro iti. Ko na sredo pride, se tisti hlod obrne in fant pade v vodo. Še danes ga niso našli. — Tudi nek berač, ki je bil oni dan menda na poti iz Kranja v Leko, najden je bil drugi dan vtopljen v luži na nekem travniku blizo Stražišč. Bržkone se je bil tudi enmalo pre-več žgančeka nalukal in tako v lužo zabredel in nesrečen konec storil. Ljudje, varujte se!

Najbolj nas pa tu zanima zdaj prihodnja volitev. Da bi se pač naši izbiralci skazali pravi slovenski rodoljubi in volili le tiste možje, ki nam jih narodni volilni odbor pri-poroča! Mi se sicer nadjamo, da se bo zgo-poroča! tako; ali vendar ne moremo zamolčati, da je še nekaj tacih nespametnih med nami, ki bi radi kakega uradnika ali nemškutarja za poslanca izvolili in tako spet sebi in nam vsem novo šibo spletli. Nekteri res po vsej sili v nesrečo hočejo. Oči imajo, pa ne vi-dijo — brezna, ki se nam spet odpira, če ne bodo povse naši ljudje v dež. zbor iz-ne voljeni. Tedaj Kranjci in Ločani, volite složno in enoglasno gospode: Mateja Pirca, bar. Ant. Zoisa in prošta Ant. Kosa. Po-kažite, da ste politično izobraženi in da vam je res na boljši prihodnosti kaj ležeče. Alite, da bote storili tako?

Blizo Radolice. § (Gorenjci, zdaj velja!) Da bi imel glas trobente, zatrobil bi zdaj vsem prebivalcem našega okraja: Bodite vendar pametni in previdni in volite nasvetovana zastopnika v dež. zbor, namreč občespoštovanega in domoljubnega fajmoštra na Breznici, g. L. Pintarja in dr. Val. Prevca, advokata in župana v Kamniku. Gorenjci, vi ste moškega značaja in si želite boljše prihodnosti, da bi vam treba ne bilo za umimi v Ameriko iti, — zdaj je sreča v vaših rokah, zdaj si pomagajte lahko na bolje, če prava možaka za svoja zastopnika izvo-

lite. Pridite torej vsi k volitvi in pokažite v djanju, da ste res možje! Ne glejte na barone, grofe, uradnike ali beomtarje, izmed katerih vam morebiti zdaj eden ali drug vse mogoče obeta in se pridušča, kaj bo storil in kako vam davke zniževal — tak ni mož za vas, razun če hočete, da vam bodo še bolj po hrbtu klepali kakor dozdam, česar bote pa sami krivi, ker niste dobrih svetov poslušati hotli! Zdaj storite pravo in volite nasvetovana gospoda v dež. zbor. Bohinjci, Dolinci, Blejci in kar vas je ta in unkraj Save, pridite vsi k volitvi in skazite se prave Gorenjce. — Drug krat povem kaj o nekem županu.

Iz Krope. ††† (Lepa prošnja!) Iz srca rad bi kaj vesellega iz našega kraja pisal, pa mi ni mogoče. Glejte, dragi bralci! pri nas smo čedalje bolj v zadregi zastrañ dela in živeža. Kakor je znano, so pri nas samo fužine in delavšnice, kjer se izdeluje mnogo-vrstna železnina, posebno žebli. To pošil-jamo v bližnje in daljne kraje naše cesare-vine. Veči del našega blaga smo pa spečali na Laško, ali zanaprej se nam kaže slaba slaba kupčija, ker se nam je na kupčijski voz velika in težka cokla pripela, t. j. z drugimi besedami, ker se na meji prevelik col odrajtovati mora. Tako je treba od centa žebljev 2 gld. 70 kr. plačati, če jih hoče kdo na Laško prepeljati. To je pa strašna butara! Nekaj let sem že postaja naše blago vedno cenejše, tako da si dela-vec, ki mora zjutraj že ob štirih vstajati in do poznega večera s kladvom tleči, komaj po 20 do 35 kr. zasluži. Kaj pa še le bo, če bomo morali pri tako pičem zaslužku še tako visok col plačevati? Ker gre največ našega blaga na Laško, treba bo tisoč in tisoč gld. samo cola na leto plačevati. Kje pa jih bomo jemali? Zatorej se obračamo do kupčijske zbornice in do visoke vlade, naj nam kupčijo z laškimi deželami nekoliko polajšati blagovoli, ker vsak lahko prevede, da, če ne bo col na meji znižan, odklen-kalo je naši kupčiji na Laško, mi pa smo ob vse prišli, in ne bo se nam več treba bati niti strahovitega Udmanica niti pajda-šev njegovih in družih potepuhov, če bi nas obiskati hotli! Prosimo tedaj goreče, naj se nam polajša butara, zdaj je še čas, — kmalo pa bi lahko vse prepozno bilo! Vla-da, ozri se na nas, ker smo zares pomoči potrebni.

Iz Kočevskega. (Volitev.) Govori se, da Kočevarji ostanejo pri starih svojih pos-lancih, gg. L. Svetcu in Kromerju. Prvi se je krepko potezal za kmeta in pokazal, da je na pravem mestu in eden najmarljivših udov našega zbora, zato gre volivcem vsa hvala, da ga hočejo zopet voliti. Druga pa je z gosp. Kromerjem, o njegovi volitvi da-jemo volivcem nekaj pomisliti. Gosp. Kromer je uradnik z dušo in telesom, o tem ni dvomiti. Prvo načelo pri volitvah v deželni zbor pa naj bode: Ne volimo si preveč urad-nikov, sicer nam postane deželni zbor le skupščina okrajnih predstojnikov in deželskih svetovaycev, ki bi godli svojo birokratično pesem, a ubogo malo marali za narod. — Poslanci naj so, kakor „Danica“ povdarja, „posebno bogoljubni in kršansko-pobožni možje.“ Ta lastnost, kakor se kaže, g. sveto-vavcu ni preveč pri srcu, saj nam je g. Kromer dobro mnenje v tem obziru v seji 12. feb. 1866 sam podrl, ko je namreč udrihal po duhovščini in govoril o tistih tamnih ča-sih, ko so svetinje s trte vili, po ozarrah po-birali in ljudstvu ko rešilne zavratinke pro-dajali itd. itd. Tega naj bi ne pozabila vzlasti duhovščina kočevska, ki se je najbolj poganjala za g. Kromerja: sedaj pozná svo-jega moža! Za trdno tedaj pričakujemo, da duhovni kočevski ne bodo z volitvijo tega gospoda potrdili njegovega neslanega zabav-ljanja in da ne bodo noža zasadili si v lastno meso. — Ribničanjem in Laščanjem pa na-vedem vrh vsega tega še en tehten razlog, ki kaj slabo priporoča tega gospoda. G.

Kromer je sicer v ribniškem okraju domá, a po njegovem obnašanju ko poslanec sodi bi, da je prišel iz Velikenemčije ali še clo Turčije: eden najhujših in najstrastnejših nasprotnikov je slovenskega jezika in vsega, kar je nam Slovincem drago in ljubo. Mi ne obrekujemo. Kdor ima oči, lahko se prepriča. Sporočila deželnih in deržavnih sej spričujejo nam te naše besede le pre-jasno in žalostno; one nam kažejo, da g. Kromer za nas nima srca: on ni naš mož! Toraj na noge volivci, pokažite svetu, da se ne vjemate z njegovimi mislimi, da Vas ni nikdar zastopal in da v prihodnjic Vas tudi nikdar ne bode mogel. Izberite si drugoga, kterega si bodi, porok smo Vam, v narodnem smislu ne morete si slabšega in strastnej-šega izvoliti! Za Boga! poslušajte svoje per-vake in starodavne, najzvestejše prijatle! Volite si možje, ki jih Vam oni iz Ljubljane priporočajo! —

Iz Notranjskega. ??? (Uradnikov ne smemo voliti v deželne zборе.) To pri-poročajo vsi časopisi vsem narodom. V nemških časopisih, v českih in drugih beremo to. Zakaj neki ne? Na to je pač lahko od-govarjati, če premislimo, da mora služabnik tako delati, kakor mu gospodar veleva. Urad-niki so ministrom podložni, pomagati jim morajo vse ukaze izpeljevati; oni so mini-strom popolnoma odgovorni ter morajo pri vsaki priložnosti misli in mnenja svojih mi-nistrov zagovarjati; tedaj imajo dolžnost, tudi v deželnih zborih tako govoriti in glasovati, kakor ministri želijo. Da pa niso vsi mi-nistri in da ni vsaka vlada nam Slovanom ugodna, to smo že prevečkrat skusili! Videli smo dalje, da vlada ne trpi, in tudi minister Beleredi je pokazal, da ne trpi, da mu urad-niki v deželnem ali državnem zboru naspro-tujejo. Malokrat se zares zgodi, da kak uradnik svojemu ministru pred celim svetom v zobe reče, da ni dobro, kar svetuje. On namreč mora biti njegov poma-gač. S tem bi grajal tudi svoje tovarše in bi jih rasjezil, tedaj lahko veliko škodo trpi, ali da ne avanzira, ali po drugem načinu. Težko je zarad tega uradnika najti, kteremu ni za vse to mar in v preteklih 6 letih jih je po zborih zelo malo bilo, ki so svoj narod resno branili. S kratkim: ti gospodje so preveč odvisni, poslanec pa mora biti, kar je mogoče, neodvisen mož, in se ne sme bati ničesa. Če hoče vlada zvedeti, kaj in kako uradniki mislijo o državnih potrebah, naj jih sama popraša, saj se to lahko zgodi vsak dan, kadar koli ji je drago. Vlada mora pa zvedeti, kaj ljudstvo misli in ono samo mora po poslancih izreči, kaj želi in potre-buje. Če pa ljudstvo uradnike izvoli, je prazno slámo mlatilo in deželni zbori so ne-potrebni stroški, ker ti gospodje prav lahko doma vladi svoje misli razodevajo.

Uradniki imajo doma zadosti dela, da, kakor pravijo, ne vedó kam z njim. Kakšna sila je tedaj, da jih hočejo od dela jemati? Iz teh vzrokov ne bi smel po vesti uradnik sprejeti poslanstva, če ne misli celo žrtovati se, kadar je treba.

Narodi se hočejo prevelike oblasti teh gospodov znebiti, zdrav um že svetuje, da ne gre voliti izmed njih. Mi Slovenci pa jih ne smemo zbirati tudi zarad tega ne, ker so večidel pokazali ti gospodje, da jim ni za narod nič mar, ali pa so nasprotovali, kar se je dalo, ali pa so mlačni bili gledé na slovensčino. Sploh so tudi svobodne naredbe le malo podpirali. Časniki pripo-vedujejo to že več let in žalostno bi bilo, ako bi zastonj govorili. Nekteri so se pa že za značajne možje skazali, — tem še dalje zaupati, je gotovo prav in dobro. Slo-vinci, volite pred vsem dobri Slovence, in sicer po vseh naših deželah na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Goriškem in v Istriji!

Iz Lokavea blizo Ajdovščine † Uni dan sem vam ob kratkem popisal, kako se je tu-kaj čitalnica začela in kako slovesno smo jo odprli. Mislim pa, da so tiska vredne bese-

de, ki jih je tedaj govoril priprosti govornik, zato prosim, naj se natisnejo, morebiti komu vendar prav pridejo, tukaj pa bodo gotovo v spodbudo in veselje. Tako le se glasi govor:

„Slavna gospoda! Že v starodavnem času so se ljudje praznično oblečeni skupaj zbirali, kadar so kakšno slovesnost obhajali, in ravno nocoj vidim tukaj slavno gospodo, priprostega kmeta, krepke mladenče in zale deklince, vse praznično oblečene. Gotovo mora tudi nocojšni večer biti kakšna slovesnost, da se tukaj v tej sobi veselimo. Obhajamo jores in sicer ustanovitev naše čitalnice. Kaj pa pomenja beseda „čitalnica? To vam hočem nekoliko razložiti. Če pogledamo v sv. pismo, najdemo, da so vesel večer obhajali Izraelci takrat, kadar so bili oprosteni egiptovske sužnosti in peljani v obljubljeni deželo, pod svojim poveljnikom Mojzesom. Radovali so se Judje tistikrat, ko so bili rešeni sedemdesetletne babilonske sužnosti, pod perzijanskim kraljem Cirom. Ako pa pogledamo v novejšo časo, vidimo nekako veselo gibanje med slovenskim narodom, posebno od leta 1848, odkar so naš mogočni vladar podelili ustavo vsem svojim narodom avstrijskim, ker tako smo začeli tudi mi Slovenci svobodnejši gibati se na polju omike. Res da z ustavo nismo vsega še zadobili, pa vendar nam ni obupati, ker, če pogledamo v stare veke, nam sv. pismo pravi, da tudi Izraelci niso stopili z enim korakom iz Egipta v obljubljeni deželo, ampak da so prej hodili celih 40 let po puščavi. Ravno tako tudi mi Slovenci ne odstopimo od našega namena, in gotovo bomo prej ali poznej dosegli, kar so nam mogočni naš cesar s svojo besedo obljubili, namreč da naj se dajo vsakemu narodu njegove pravice! Tedaj le naprej Slovenci za omiko in izobraženost našega naroda; pa ako bi ravno ne dospeli mi do verhunca v učenosti, gotovo bodo naši nasledniki tako srečni, če se bomo mi le kolikaj deržali svojih pravic. Pa ker so nas zatirali še zmerom drugi narodi, in nam kratili pravice naše, so vendar naši slovenski sinovi dosti storili za domovino in narod, — in ako še enkrat pogledamo v sv. pismo najdemo, da so Izraelci imeli nekako čudno opasano svoje ledje, in da so držali palice v svojih rokah za brambo na svojem dolgem popotovanju. Kakšne pripomočke pa imamo mi, dragi rojaki? (Konec pride.)

Trojedina kraljevina.

Od hrvaške Drave 16. jan. (Nekaj v pojasnilo. Škof Strossmajer. Voščilo.) Zopet sem bil utihnil, ker ne vem še vedno nič veselega in dobrega sporočiti. Kar je bil „Slovenec“ še pretečenega leta po telegrafu iz Varaždina dobil in svojim čitateljem oglasil, to razložim zdaj kolikor sem za gotovo zvedel. Poslanstvo, ki je šlo na Dunaj, da izroči adresu našega zbora Nj. Veličanstvu, je ondi našlo in se prepričalo, da je bila dunajska vlada res sklenila storiti, kar je bilo „Slovencu“ po brzojavu sporočeno. Le energičnemu in pametnemu prizadevanju našega poslanstva imamo se zahvaliti, da se še ni čisto pretrgala nit, na kateri visi nad nami ta Damoklov meč. Iz gotovega izvira vem, da je našlo naše poslanstvo pri dunajskih državnikih tako neznanstvo o naših državopravnih zadevah, da bi se ga pri nas tudi priprosti ljudje sramovali! Trdi se, da je neka stranka (že veste, ktera?), nalašč čisto krive misli o naši domovini med temi gospodi širila. Naj ji Bog odpusti hudobijo!

Tudi mi ji odpuščamo, ako bode to kaj pomagalo, da je naše poslanstvo tem gospodom naše državopravne razmere razjasnilo,

in sicer ne le ustmeno, ampak tudi pismeno, ker so ti gospodje preveč kratke pameti in slabe glave. Tako si bodo mogli te reči po času vendar le v glavo zabiti, ako jih bode volja.

Čudite se, mi se pa sramujemo! Pri nas imamo nekaj tako nesramnih in hudobnih ljudi, ki širijo med ljudstvom rugopis ali paškvilo in to prav grdo in hudobno proti našemu največjemu dobrotniku škofu dja-kovskemu, ki ga mora vsak pošten človek čislati. Ti ljudje vidijo, da jih ves razumen svet zaničuje, zatoorej na vso moč vodo kalijo, da bi zamogli kako nedolžno ribico vloviti. Fej te bodi! — Še eno novico. V mali skupščini naše županije so sklenili poslati čestitko (voščilo) g. upravitelju naše kancelarije in banu, ko sta po Nj. V. odlikovana bila.

Škof Strossmajer se je odpeljal 12. t. m. na Laško, da bi si pod tamošnjim milim obnebjem zdravje okrepčal, pa da bi tudi kaj izvrstnega za našo akademijo in muzej priskrbel. Bog ga spremljaj povsod!

Slovenecem priporočamo zdaj vso pozornost in želimo jim dobro srečo pri novih pač kaj važnih volitvah za deželne zборе. Naj bi jim bila sreča mila!

Ptuje dežele.

Rusija. Gorčakov še menda vedno zelo boleha, tako da se že zanj bojé, ker bi mu bilo težko sposobnega naslednika najti. — Piše se, da so bili oni dan vsi zaprti katoliški duhovniki v Varšavi spet iz zapore izpuščeni. — Mingrelski knez je svojo knežijo za 1 milijon srebrnih rubljev Rusom prepustil.

Francoska. Postavodajni zbor se snide 11. febr. Opozicija čedalje bolj narašča, kar dela se ve da Napoleonu sive lasé, tako da zdaj ne bo dopustil zbornici, da bi se o adresi na prestolni govor pogovarjala; le pravica interpelovanja ali vprašanja jej menda še ostane. Ministri sami bodo v zboru vladine naredbe opravičevali. — Sliši se, da Napoleonu tudi veliko skrbi nareja neko pismo grofa Chambord-a, ki protestuje zoper vsiljeno Napoleonovo cesarstvo, spominjaje Francoze nekdanjih časov, ko so imeli ustavo in zbornico, kjer se je moglo svobodno debatirati. Obeta jim tudi, da dobé vse to nazaj, če mu do prestola pomagajo.

Turčija. Za gotovo se poroča, da je turška vlada svojega zastopnika iz Atén poklicala. Druge vlade pa si menda prizadevajo, da, če bi se zares vojska med obéma državama vnela, naj bi bila samo lokalna. Bo težko mogoče! — Beligranski paša prevzame poveljstvo nad vso vojno, ki je v stari Srbiji zbrana. — Turki se pripravljajo na vso moč na vojsko, — ali tudi kristjani ne drže križem rok, in če jih drugi begali ne bodo, upati je, da se turški jarm skoro razbije.

Razne novice.

* Iz Ljubljane. Preteklo saboto popoldne se je peljal skozi Ljubljano po železnici prevzvišeni škof Strossmajer. Popotuje pa na Laško, kjer misli nakupiti na svoje stroške izvrstnih slik italjanskih slikarjev za jugoslovensko akademijo. (Nov.)

** Za krajnsko bode se plačevalo poštno jezdine za leto 1867 po 1 gld. 26 kr. od konja in ene poštno milje. (Laib. Z.)

** Postojnska ustanova za invalide in Metelkova delile se bodete 11. sušca, na spomin dan obiskovanja postojnske jame po Njih velič. cecarji in cesarici.

** Navadni kadilni tobak bode se po sedaj prodajal na Krajnskem in Koroškem tudi v pismih ali paketih. Cena za 100 tacih paketov — ki tehtajo 6 funt. 8 lth. — je 3 gld 60 kr. Posamezno prodajali se bodo pa po 4 kr. (Laib. Z.)

** Drugi sokolski shod v predpustnem času je v četrtek 24. t. m. Naznanjamo to vsem prijateljem sokolskih shodov ter jih vabimo, da se obilno vdeležujejo.

Očitne dražbe.

Na Koroškem: Liparjeva kmetija št. 32 na spodnji Beli, cena 4557 gld., dražba 30. jan., 2. marca in 3. apr. ob 11. dop. pri okrajni gosposki v Beljace! — Majerjeva km. na Dobriču, c. 7690 gld. s potreščino v vrednosti 1022 gld., dr. 18. febr. in 20. marca ob 10. dop. na Dobriču, okr. gosp. v Brežah. — Repanova polovnica (1/2 kmet.) na Osojnci, cena 8811 gld. 11 kr., dražba 9. febr., 9. marca in 6. apr. 1867 ob 11. dop. pri okr. sodnji v Celovcu; — Volstl-nova km. pri sv. Petru pri Možburgu, dr. 19. jan. ob 11. dop. pri okr. sodn. v Celovcu; — Grašelnova km. na Rudi, c. 835 gld. 86 kr., dr. 22. jan., 21. febr. in 21. marca ob 10. dop. na domu, — okr. gosposka v Velikovu; — Veidel-nova km. z orodjem vred Pod goró, c. 3228 gld. 6 kr., dražba 19. febr. in 21. marca ob 10. dop. na domu, — okr. gosp. v Velikovu; — Burgerjeva njiva pri Labodu, c. 53 gld., dr. 23. jan., 23. febr. in 23. marca ob 10. dop. pri okr. gosp. v št. Pavlu; — Adamova km. v Borljah, c. 1548 gld. 34 kr., dražba 23. febr. in 23. m. ob 10. dop. pri okr. gosp. v Trgu.

Na Kranjskem: Kmetija v Stražni (?), c. 482 gld., dr. 23. jan., 22. febr. in 22. marca ob 10. dop. pri okr. gosp. v Kranju; — kmet. v Kranju, c. 580 gld., dražba 13. febr. in 13. marca ob 10. dop. pri okr. gosp. v Kranju; — kmet. v Zagorju, c. 3515 gld., dr. 23. jan., 23. febr. in 26. marca ob 9. dop. pri okr. gosp. v Litiji.

Na Štajerskem: Kmetija št. 17 na Stražah; c. 2400 gld., dražba 13. febr. in 13. marca od 10 — 12. dop. pri okr. sodn. v Celju; — kmet. v Žepini, c. 3460 gld., dražba 13. febr. in 13. marca ob 10. dop. pri okr. sodn. v Celju; kmet. v Šenčurju, c. 1010 gld., dražba 13. febr. in 13. m. od 10 — 12. dop. pri okr. sodn. v Celju.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Umerl je č. g. Jožef Winkler, kapiteljski dekan in fajmošter v Gospej sveti. R. J. P.!

Izvirni telegrami „Slovencu.“

Maribor 21. jan. ob 2. u. 15. min., došel ob 2. u. 40 min.: Dr. Vošnjak in dr. Dominkuš sta v Mariboru izvoljena, — v Celju Razlag in Lipold, — v Ptuj Herman, — v Brežah Lenček. Slava volilcem!

Brežce 21. jan. ob 10. u. 50 m., došel ob 12. u. 5 m.: G. Lenček Al. je izvoljen za poslanca z 80 glasovi; g. del Cot (Delko) dobil je le 17 glasov. Slava volilcem!

Podravlje: 19. jan. ob 8. u. 15 min. zv. Izvoljeni po bili danes za izbiralce samo narodni možje, kakor Somereger, Florijanič, Snižar — (druga imena so tako popačena, da jih ni mogoče brati!). Slava!

Dunajska borsca 21. januarja 1867.

5% metalike	58.25
5% nacional	69.80
1860 derž. posoj	85.40
Bankine akcije	724.—
Kreditne	159.70
London	132.90
Novi zlati	6.29 1/2
Srebro	131.75

Dunajska borsca 19. januarja:

Cesarski cekini	6.29	6.30
Krone	—	—
Napoleonorji (20 frankov)	10.64	10.85
Suvrendorji	—	—
Ruski imperijali	10.84	10.85
Zavezni tolarji	1.98	1.88 1/2
Srebro (ažijo)	131.75	132.—